

DUINEN MOETEN STUIVEN

Dit was alvast een van de centrale boodschappen bij de conferentie 'Coastal Dunes & Sandy Beaches' (Duinkerke, 12-14 juni 2018). De Universit  du Littoral ontving die week 143 kustexperten uit 13 Europese landen voor een internationale workshop over het beheer van kustduinen en zandstranden. De bijeenkomst kaderde binnen het Frans-Belgisch LIFE+ natuurproject 'FLANDRE', wat staat voor 'Flemish And North French Dunes Restoration'. Beheerders, beleidsmakers en wetenschappers wisselden kennis en informatie uit over bescherming en herstel van biodiversiteit en natuurlijke processen van zandige kusten. De workshop wilde tevens de aanzet zijn tot een vernieuwd permanent internationaal Europees netwerk van experts op dat domein. Het belang van een natuurlijke verstui- vingsdynamiek voor een gezond duinecosysteem stond dus centraal. Om typische (pionier)dieren en -planten van het open duinlandschap optimaal kansen te bieden is die dynamiek van door de wind verplaatst zand immers levensnoodzakelijk. Maar ook kustbescherming is gebaat bij natuurlijk functionerende stranden en duinen, niet in het minst omdat ze een zeer efficiënte en relatief goedkope zeekering vormen. Nauwe samenwerking tussen experts en praktijkmensen uit verschillende disciplines is nodig om kusten uit te bouwen en te beheren die een antwoord kunnen helpen bieden bij de huidige en toekomstige zeespiegelstijging. Verder stond ook het probleem van de invasieve exotische plantensoorten hoog op de agenda.

Sam Provoost

IN DE BRANDING

NOORDZEEMYSTERIES OP DAG VAN DE WETENSCHAP: ALLEN DAARHEEN!

Ben je geïnteresseerd in zeeonderzoek of wou je altijd al eens rondneuzen op een onderzoeksschip? Zak dan op de Dag van de Wetenschap af naar het Marien Station Oostende (VLIZ, Slipwaykaai 2; 10-17u) en laat je onderdompelen in de diepste geheimen van de zeewetenschappen (www.vliz.be/nl/event/dag-van-de-wetenschap-2018)! De zee is al eeuwenlang een bron van inspiratie en grondstoffen voor de mens. In het dagelijks leven zijn we - direct of indirect - in grote mate afhankelijk van alles wat de zee te bieden heeft. Van de Challenger-expeditie (1872-76) tot moderne onderzoekscampagnes, de mens poogt de zee steeds beter te begrijpen en haar bronnen te benutten. De zee onthult echter niet zomaar haar geheimen en er ligt nog een schat aan informatie verborgen op en in de zeebodem. Tijdens deze editie van de Dag van de Wetenschap brengen wetenschappers geheimen uit zee aan de oppervlakte. Wist je dat tijdens de laatste ijstijd onze Noordzee een weids toendralandschap was, bevolkt door bosolifanten, wolharige neushoorns en mammoeten? Of dat we duikers en onderwater- robots inzetten voor het blootleggen van begraven scheeps- en vliegtuigwrakken? Deze topics en nog veel meer komen aan bod in het Marien Station Oostende (VLIZ) en aan boord van het onderzoeksschip Simon Stevin. Kom er botfragmenten van een mammoet opgraven of bestuur zelf een onderwater- robot. Voor elk wat wils!

Bart De Smet

Bewaar het verleden, verrijk de toekomst

www.beeldbankkustergoed.be

HELP HET VERLEDEN BEWAREN MET DE BEELD- BANK KUSTERGOED!

Oude foto's, prentbriefkaarten, affiches, filmpjes en andere erfgoedobjecten zitten vaak verborgen in gemeente-archieven, collecties van verenigingen of bij mensen thuis. Deze beelden geven een unieke inkijk in het leven van alledag: een dagje naar zee tijdens het weekend, hard labeur op de akkers, grote pret tijdens stoeten en volksfeesten... Kustergoed wil samen met haar partners dit erfgoedverleden van Middelkerke, Oostende, De Haan en Blankenberge opsporen, registreren en ontsluiten voor een breed publiek. Dat is vanaf nu mogelijk via de gloednieuwe Beeldbank Kustergoed. Surf naar www.beeldbankkustergoed.be en ontdek het rijke verleden van onze kust. Heb je zelf sprekende foto's onder het stof liggen? Plaats ze op Beeldbank Kustergoed en help het verleden bewaren.

Manon Dekien

© VLIZ – Steve Bridger

PRACHTIGE ANIMATIE OVER DE NOORDZEENATUUR TIJDENS DE IJSTIJDEN

Nauwelijks 20.000 jaar geleden, op de piek van de laatste IJstijd, zat zoveel ijs in dikke pakketten aan land geborgen, dat het zeeniveau in de Noordzee tot wel 120 meter lager stond dan vandaag. De huidige Noordzeebodem vormde toen een toendra-achtig landschap met vlechtende rivieren, bevolkt door charismatische dieren als wolharige mammoet, wolharige neushoorn, wisent, etc. Bij de daaropvolgende opwarmingsfase, die tot op heden doorloopt, smolt veel van dit ijs en overspoelde dit 'Doggerland'. Hoe dit alles verliep, welke boeiende ontdekkingen in die Noordzeebodem nog te verwachten zijn, alsook welke rol het wetenschappelijk onderzoek bij het ontrafelen van dit intrigerende verhaal kan spelen, kun je bewonderen in een nieuwe animatie. De animatie, aangemaakt door illustrator Steve Bridger, het VLIZ en UGent-onderzoeker Maikel De Clercq, is vrij beschikbaar in een lange (ca 6') en korte (ca 3') versie, zowel in het Nederlands als het Engels: www.vliz.be/nl/multimedia/videogalerij?album=5237.

Jan Seys

SCHAALHORENS MASSAAL GEROOFD OP STRANDHOOFDEN

Begin augustus 2018 was een foto op sociale media aanleiding voor heel wat commotie. Op de foto, genomen t.h.v. een "golfbreker" aan het Klein Strand te Oostende, is duidelijk te zien hoe twee Aziatische mannen bij klare dag grote emmers vullen met levende schaalhorens. Navraag leert dat het "zoeken of trekken van mosselen, mosselzaad, schelpslakken of andere zeeproducten op de kunstwerken (havendammen, strandhoofden of 'golfbrekers',...) aan onze kust" bij wet verboden is. Het verbod is er trouwens niet alleen om overexploitatie te vermijden, maar ook om de consument te beschermen tegen mogelijk verontreinigd voedsel. De wilde zeevruchten kunnen verontreinigingen bevatten, of in het geval van mosselen en oesters zware gifstoffen aangemaakt bij de bloei

(Miguel Declercq)

van toxische algen. En in tegenstelling met gekweekte schelpdieren worden deze 'wildpluk' exemplaren door de overheid niet gecontroleerd op voedselveiligheid. Beter afblijven dus!

Jan Seys

(Migjel Decleer)

KUSTKIEKJES (Grote Rede 47)

Beaufort 2018, het driejaarlijks kunstproject aan zee, is intussen afgelopen. De voorbije editie was, met zijn twintig constructies, een eerbetoon aan het oppermachtige karakter van de zee. Ook 'Beach Castle', de toren van strandcabines bij het binnenrijden van Knokke-Heist, speelt hierop in. Tevens vormt dit kunstwerk van de Fransman Jean-Francois Fourtou een symbool voor de eenheid van de strandcultuur die de hele kust vertegenwoordigt.

Jan Seys

IN DE BRANDING

TERRASCOPE.BE GEEFT BELGISCHE GEBRUIKERS VRIJE TOEGANG TOT SATELLIETGEGEVENS

In juni 2018 lanceerde de Federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid (BELSPO) de tweede versie van de website www.terrascope.be. In deze virtuele onderzoekomgeving kunnen Belgische gebruikers satellietgegevens en -beelden vrij exploreren en downloaden, zo ook van het mariene milieu en kustsystemen. Tot nog toe was het raadplegen van satellietgegevens onpraktisch en niet-gebruiksvriendelijk. Daar maakt het nieuwe platform nu komaf mee. De data is afkomstig van drie Sentinel-satellieten, ontwikkeld door de Europese ruimtevaartorganisatie ESA. De satellieten opereren binnen het Copernicusprogramma van de Europese Commissie met als doel een beter begrip van ons milieu. In de nabije toekomst zullen er vijf van deze Sentinel-satellieten rond de Aarde draaien. Om www.terrascope.be maximaal te benutten, organiseert het Terrascope-team roadshows: trainingen in het gebruik van het platform.

Bart De Smet

